

ชื่อ-สกุล.....รหัส.....

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค :ประจำภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2548

วันที่: 5 ตุลาคม 2548

เวลา : 9.00-12.00

วิชา : 225-381 Industrial Management

ห้อง : R300

ทฤษฎีในการสอบ โทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

คำสั่ง

- ข้อสอบมีทั้งหมด 25 ข้อ
- เขียนชื่อ รหัส ลงหน้า 1-4
- คำถามอยู่หน้า 5-9
- ข้อ 1-7 ให้ใส่ 3 ตัวอักษรลงใน

 ที่สอดคล้องกับคำตอบที่เลือก
- สำหรับคำถามข้อ 1-7 ให้เลือกคำตอบจากหน้า 10-11
- คำตอบทั้ง 25 ข้อ ให้เขียนลงในหน้า 2 - 4 ด้วยปากกาเท่านั้น
- อนุญาตให้นำเอกสารหนังสือและเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้

ผศ.เสน่ห์ รัชฎาติกุล
ผู้ออกข้อสอบ

- 1.3 บริษัท คือ ก ข และ ค ก ต้องการบริหารโดยมีเอกสารกำกับระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ ข ได้ยื่นป้ายหน้าโรงงานว่ามีกรรับรอง ส่วน ค ทำการบริหารโดยมีหลักการนี้ทั้ง
- 2 ข้อ คือ ใช้สถิติเพื่อกำหนดการสูญเสียจากคุณภาพโดยใช้ข้อเท็จจริงและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วงจร PDCA ลักษณะของการบริหารของ 3 บริษัท ใช้แนวทางอะไร
2. ในทางปฏิบัติ TQM แตกต่างจากมาตรฐาน ISO 9000 อย่างไร
3. ปัจจุบัน หากมีการยื่นป้ายรับรองว่ามีระบบการบริหารคุณภาพแบบ ISO 9000 ของโรงงานแห่งหนึ่ง ป้ายนั้นต้องเขียนว่าอะไร
4. มี 4 เครื่องมือ ให้เลือกในการบริหารแบบ TQM เครื่องมือพื้นฐานใด ที่มักนำมาใช้มากที่สุด
5. ในการบริหารแบบ TQM ผลสุดท้ายขององค์กรจักเป็นเช่นไร
6. โรงหล่อโลหะแห่งหนึ่งได้ทำ TPM มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี ปรากฏว่ามีรายงานจากฝ่ายบริหารแจ้งว่า ผลกำไรมีมากขึ้น จำนวนอุบัติเหตุลดลงจนแทบไม่มี เครื่องจักรมีเวลารอว่างน้อยมาก ท่านคิดว่ายังขาดเรื่องใดที่ต้องมีในรายงานอีก
7. ในการเลือกลงทุน 2 กิจการ A และ B A ต้องจ่ายเงินคืนธนาคารและอื่นๆ ปีละ 4,000,000 บาท มีรายได้จากการผลิตอาหล้วยหนึ่ง 900 บาท/หน่วย B ต้องจ่ายคงที่ปีละ 8,000,000 บาท แต่มีรายได้ 1,400 บาท/หน่วย เหตุใดจึงเลือก A เมื่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของ A และ B คือ 600 และ 1,000 บาท
8. โรงงานแห่งหนึ่งมีค่าใช้จ่ายคงที่ปีละ 300,000 บาท ทำการผลิตชิ้นส่วนหนึ่งเสียค่าใช้จ่าย 30 บาท/ชิ้น แต่ขายไปชิ้นละ 70 บาท หน้าโรงงาน โรงงานแห่งนี้ต้องทำการผลิตเท่าไร จึงมีกำไร
9. ในการสั่งซื้อสายการผลิต 2 แบบ คือ ก และ ข ในการผลิตอาหารกระป๋องชนิดหนึ่ง ก ต้องมีค่าใช้จ่ายคงที่ปีละ 3 ล้านบาท ต้นทุนการผลิตกระป๋องละ 50 บาท ส่วน ข มีค่าใช้จ่ายคงที่ปีละ 2.4 ล้านบาท ต้นทุนผลิต 60 บาท/กระป๋อง ราคาขายกระป๋องละ 90 บาท กรณีเลือกสายการผลิตแบบ ข จงหาจุดคุ้มทุน

10. จากข้อ 9 ถ้าโรงงานได้รับคำสั่งซื้อไม่น้อยกว่าปีละ 100,000 กระป๋อง โรงงานนี้ ควรได้กำไรเท่าไร

11. จากข้อ 9 ก และ ข ต้องใช้เงินลงทุน 6 และ 7 ล้านบาทตามลำดับ ต้นทุนดำเนินการชั่วโมงละ 920 บาท และ 720 บาท

ชั่วโมงเดินเครื่อง	4,000	4,500	5,000	5,500
ความน่าจะเป็น	0.15	0.25	0.40	0.2

เลือกสายการผลิตใด เสียค่าใช้จ่ายต่างกันเท่าไร

12. ผลกำไรของแต่ละทางเลือก (หน่วย : แสนบาท)

ทางเลือก	อุปสงค์		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
ล่วงเวลา	45	60	70
เพิ่มคนงาน	33	46	80
เพิ่มกะ	0	28	120

ความน่าจะเป็นของอุปสงค์ น้อย ปานกลางและมาก คือ 0.3 0.4 และ 0.3 อย่างไรก็ตาม โจทย์ข้อนี้กำหนดให้นักศึกษาต้องเลือก ล่วงเวลา หรือ เพิ่มคนงานเท่านั้น อยากราบว่าค่าคาดหวังระหว่างล่วงเวลาและเพิ่มคนงาน แตกต่างกันเท่าไร

13. บริษัทหนึ่ง ต้องการจัดทำแผนการผลิตสำหรับ 6 เดือนข้างหน้า โรงงานผลิตสินค้าเพียงชนิดเดียว ใช้แรงคน 10 คน-ชั่วโมงได้ 1 หน่วย ค่าแรงงานปกติชั่วโมงละ 25 บาท ค่าล่วงเวลา 40 บาท/ชั่วโมง ต้นทุนแปรผัน 9 บาท/หน่วย ปัจจุบันมีคนงานอยู่ 20 คน และบริษัทได้ประเมินว่ารับใหม่เข้าต้องเสียค่าฝึกงาน 1,000 บาทต่อคน หากเลิกจ้างต้องจ่ายค่าชดเชยคนละ 1,200 บาท ต้องการผลิตเพิ่มเก็บในคลังอีก 20 % ของอุปสงค์แต่ละเดือนเพื่อนำไปสำรองในเดือนต่อไป โรงงานมีสินค้าคงคลังอยู่ 70 หน่วย ค่าเก็บรักษาเดือนละ 10 บาท/หน่วย ค่าเสียหายเมื่อสินค้าขาดแคลนเดือนละ 100 บาท/หน่วย

ตารางข้างล่างนี้คือความต้องการสินค้าในแต่ละเดือนพร้อมจำนวนวันทำงานในแต่ละเดือน (ปกติทำงานวันละ 8 ชม.)

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
อุปสงค์	400	550	380	230	300	410
วันทำงาน	22	19	21	21	22	20
ชม. ทำงาน ปกติ	176	152	168	168	176	160

จงหาปริมาณการผลิตในเดือนกุมภาพันธ์

14. จากข้อ 13 เมื่อใช้แผนการผลิตตามความต้องการและใช้จำนวนคนงานเท่าที่จำเป็น บริษัทนี้ต้องจ่ายค่าจ้างงานสำหรับเดือน ม.ค. และ ก.พ. รวมกันเท่าไร

15. ใช้จำนวนคนงานคงที่ 20 คน และเบิกล่วงเวลาเพื่อให้ผลิตได้ทันความต้องการ โรงงานต้องจ่ายค่าล่วงเวลาสำหรับ ม.ค. และ ก.พ. รวมกันเท่าไร

16. เมื่อใช้คนงานคงที่ 20 คน แต่ผลิตเก็บไว้ขายในช่วงความต้องการสูงได้ จงหาค่าความเสียหายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนของ 2 เดือนรวมกัน (ม.ค. และ ก.พ.)

17. เมื่อปริมาณประหยัคสุดเป็น 4,500 ชิ้น โรงงานต้องการใช้ 72,000 ชิ้น/ปี อัตราผลิต 900 ชิ้น/วัน ทำงานปีละ 300 วัน จงหาต้นทุนรวมต่ำสุด เมื่อค่าเก็บรักษาปีละ 4 บาท/ชิ้น และค่าใช้จ่ายเตรียมการผลิตครั้งละ 170 บาท

18. โรงงานหนึ่งต้องการส่วนประกอบหนึ่ง 6,000 หน่วย/ปี เพื่อนำมาผลิตอุปกรณ์ควบคุมเครื่องจักรชนิดหนึ่ง สั่งซื้อครั้งละไม่มากกว่า 899 หน่วยราคา 40 บาท/หน่วย 900-1399 ราคา 35 บาท/หน่วย และเมื่อสั่งครั้งละไม่ต่ำกว่า 1,400 หน่วยราคาเป็น 32 บาท/หน่วย ค่าเก็บรักษาหน่วยละ 8 บาท/ปี จงหาต้นทุนต่ำสุดเมื่อสั่งซื้อระหว่าง 900 – 1399 หน่วย และค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อครั้งละ 700 บาท

19. จากข้อ 18 จงหาต้นทุนรวมต่ำสุดที่เป็นไปได้

20. เครื่องจักรจำนวน 520 เครื่อง ในโรงงานแห่งหนึ่ง มีข้อมูลในอดีตบอกว่าเวลาเดินเครื่องเฉลี่ย 4.6 เดือนต่อการเสีย 1 ครั้งต่อเครื่อง เมื่อใช้แผนการซ่อม ค่าซ่อมเฉลี่ย 2,400 บาท/ครั้ง จงหาต้นทุนการซ่อม

21. เมื่อใช้แผนการบำรุงรักษาแบบป้องกัน มี $C_{PM} = 1,000$ บาท และ C_R เป็น 4,000 บาท จงหาค่าใช้จ่ายรวมของรอบเวลาแบบ 3 เดือน กำหนดให้จำนวนที่คาดว่าจะเสียเป็น 30 เครื่องในรอบ 3 เดือน และ โรงงานนี้มีทั้งหมด 480 เครื่อง

22. การผลิตอาหารสัตว์หนึ่งต้องใช้วัตถุดิบ คือ หินปูน ข้าวโพด และกากถั่วเหลือง มีส่วนผสมแต่ละวันเป็น 100 กก. กำหนดว่าในส่วนผสมจะต้องมีแคลเซียมอยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.2 % โปรตีนไม่น้อยกว่า 22 % และเส้นใยอาหารไม่เกิน 5 % และตารางต่อไปนี้กล่าวถึงวัตถุดิบและสารอาหาร โดยสรุป

วัตถุดิบ	กก./กก.ของวัตถุดิบ			ค่าใช้จ่าย (บาท/กก.)
	แคลเซียม	โปรตีน	เส้นใย	
หินปูน	0.4	0	0	5
ข้าวโพด	0.001	0.10	0.03	15
กากถั่วเหลือง	0.002	0.50	0.08	32

จงเขียนฟังก์ชันวัตถุประสงค์ เมื่อให้ x_1 x_2 และ x_3 แทนจำนวน กก.ของหินปูน ข้าวโพด และกากถั่วเหลือง ส่วน x_0 แทนต้นทุนวัตถุดิบ

23. จากข้อ 22 จงเขียนเงื่อนไขทางคณิตศาสตร์ที่เหลือ เมื่อให้ 4 เงื่อนไขต่อไปนี้

$$\begin{aligned} x_1 \quad x_2 \quad \text{และ} \quad x_3 &\geq 0 \\ 0.4x_1 + 0.001x_2 + 0.002x_3 &\leq 1.2 \\ 0.4x_1 + 0.001x_2 + 0.002x_3 &\geq 0.8 \\ 0.10x_2 + 0.5x_3 &\geq 22 \end{aligned}$$

24. $\text{Max } x_0 = 5x_1 + 12x_2 + 4x_3$

เงื่อนไข

$$\begin{aligned} x_1 + 2x_2 + x_3 &\leq 5 \\ 2x_1 - x_2 + 3x_3 &= 2 \\ x_1 \quad x_2 \quad x_3 \quad \text{ต่าง} &\geq 0 \end{aligned}$$

กำหนดให้ตารางแรก

Basic	x_0	x_1	x_2	x_3	S_1	R_1	Solution
x_0	1	$-5-2M$	$-12+M$	$-4-3M$	0	0	$-2M$
S_1	0	1	2	1	1	0	5
R_1	0	2	-1	3	0	1	2

จากตารางแรกนี้ จงบอกว่าตัวแปรใดเป็นตัวเข้าและตัวออกในตารางต่อไป

25. จากข้อ 24 และตารางต่อไปนี้

Basic	x_0	x_1	x_2	x_3	S_1	R_1	Solution
x_0	1	0	0	$3/5$	$29/5$	$-2/5+M$	
x_2	0	0	1	$-1/5$	$2/5$	$-1/5$	$8/5$
x_1	0	1	0	$7/5$	$1/5$	$2/5$	$9/5$

Basic	x_0	x_1	x_2	x_3	S_1	R_1	Solution
x_0	1	$-3/7$	0	0	$40/7$	$-4/7+M$	
x_2	0	$1/7$	1	0	$3/7$	$-1/7$	$13/7$
x_3	0	$5/7$	0	1	$1/7$	$2/7$	$9/7$

จงหาค่ามากที่สุดของ x_0

A	B	C

ยอดขายปีละ 15,000 ถึง 20,000 หน่วย

B	A	C

ยอดขายปีละ 14,000 ถึง 30,000 หน่วย

A	C	B

ยอดขายปีละ น้อยกว่า 12,000 หน่วย

C	A	B

ยอดขายปีละ มากกว่า 13,000 หน่วย

C	D	E

ทั้ง TQM และ ISO 9000 ต่างถูกกำหนดจากมาตรฐาน แต่ TQM โปร่งใสกว่า

D	C	E

TQM มิได้ถูกกำหนดจากมาตรฐาน แต่เป็นบทสรุปเทคนิคการบริหารการปรับปรุงคุณภาพ

C	E	D

TQM เข้มงวดน้อยกว่า ISO 9000

E	C	D

TQM มีการนำมาใช้น้อยกว่า ISO 9000

D	E	F

องค์กรที่มีความโปร่งใส

E	D	F

องค์กรที่ทำกำไรทุกปี

D	F	E

องค์กรที่สร้างความพอใจให้ลูกค้าตลอดไป

F	E	D

องค์กรแห่งการเรียนรู้

F	G	H

ก และ ค ใช้ TQM ส่วน ข ใช้ ISO 9000

G	F	H

ก ข และ ค ใช้ TQM

H	F	G

ก และ ข ใช้ ISO 9000 ส่วน ค ใช้ TQM

M	K	L

ขอบเขตของหน่วยของเขตทดลอง ITI

M	L	K

คนงานมีเวลาว่างน้อยลงมา

G	H	F	ก ข และ ค ใช้ ISO 9000
H	G	I	ISO 9000
H	I	G	ISO 9001
I	G	H	ISO 9002
G	H	I	ISO 9004
I	J	K	แผนภูมิควบคุมคุณภาพ
J	I	K	แผนภูมิพาเรโต
K	J	I	แผนภูมิแกงปลา
K	I	J	กลุ่มควบคุมคุณภาพ
K	L	M	ต้นทุนผลิตต่ำลงมาก
L	K	M	มาตรฐานการทำงานสูงขึ้นมาก
M	K	L	ข้อบกพร่องหรือของเสียลดลงมาก
M	L	K	คนงานมีเวลาว่างน้อยลงมาก